

'PRO-Thailand' ผลักดัน 'EPR'
เดินหน้าเศรษฐกิจหมุนเวียนยั่งยืน

> 5

'PRO-Thailand' ผลักดัน 'EPR'

เดินหน้า 'เศรษฐกิจหมุนเวียนยั่งยืน'

● ปาริชาติ บุญเอก

qualitylife4444@gmail.com

กรุงเทพธุรกิจ ● “พลาสติก” มักมีอายุการใช้งานสั้นและส่วนใหญ่มักจบลงที่บ่อขยะ มีเพียงบางส่วนที่ถูกนำกลับมารีไซเคิลใหม่ ที่ผ่านมา การบริหารจัดการยังอยู่ในกรอบของ บริโภคทางตรง มีการนำเข้า ผลิตสินค้า บริโภค และกลายเป็นขยะ ส่วนผู้จัดการขยะ เป็นหน้าที่ กทม. เทศบาล อบต. ท้องถิ่น และในบางพื้นที่ไม่มีคนจัดการต่อ

เป็นที่มาของการผลักดันกฎหมาย EPR (Extended Producer Responsibility) ซึ่งถือเป็นระบบใหม่หลักการคือให้ผู้ผลิตมีส่วนในการรับผิดชอบจากการผลิต ส่งมอบสินค้า และดูแลหลังจากใช้งานเสร็จ เปลี่ยนบรรจุภัณฑ์ที่จะกลายเป็นขยะ เป็นบรรจุภัณฑ์ใช้แล้วที่มีคนรับไปดูแลเพื่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น โดยในปี 2563 ที่ผ่านมากเกิดการรวมตัวของภาคเอกชนภาคสมัครใจภายใต้ “เครือข่ายองค์กรความร่วมมือจัดการบรรจุภัณฑ์อย่างยั่งยืน” (Packaging Recovery

Organization Thailand Network) หรือ PRO-Thailand Network” ในการเป็นตัวกลางเพื่อสร้างระบบจัดการข้อมูล และอีโคซิสเต็มให้เกิดเศรษฐกิจหมุนเวียนอย่างยั่งยืน

“ผศ.ดร.ปเนต มโนมัยวิบูลย์” หัวหน้ากลุ่มวิจัย ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อประเทศไทยปลอดขยะ Circular Economy for Waste-free Thailand (CEWT) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ให้สัมภาษณ์กับ “กรุงเทพธุรกิจ” ว่า เป้าหมายของ EPR คือ การทำให้มีการหมุนเวียนเพิ่มมากขึ้น โดยให้อุตสาหกรรมดูแลต่อเมื่อมีการใช้เสร็จ ดังนั้น ในด้านกฎหมายจะไม่ใช้คำว่า “ขยะ” แต่ใช้คำว่า “บรรจุภัณฑ์ที่ใช้แล้ว” เพื่อให้เห็นว่ามันถูกบริโภค และเกิดระบบการเก็บรวบรวม เพราะขยะส่วนใหญ่มีศักยภาพ ในการแปรรูปใช้ใหม่ คือ

การรีไซเคิล ดังนั้น อยากรจะให้เกิดระบบที่ผู้ผลิตภาคเอกชน เข้ามาช่วยสนับสนุนเก็บรวบรวม และรีไซเคิลอย่างปลอดภัย

“ปัจจุบัน EPR มีมากกว่า 40 ปี และใช้ในกว่า 65 ประเทศทั่วโลก ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แก่ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย ขณะที่ สิงคโปร์ ความน่าสนใจคือ ออกเป็นยุทธศาสตร์ นโยบาย และเมื่อเริ่มนิ่งจะออกกฎหมายตาม ถือว่าระบบค่อนข้างดี ขณะที่ประเทศไทย กฎหมาย EPR อยู่ระหว่างการยกร่าง และรับฟังความคิดเห็น 4 ภาค หลังจากนั้นจะนำร่าง ไปดำเนินการตามกฤษฎีกา และเข้า ครม. ต่อไป”

PRO-Thailand Network

ทั้งนี้การจะสร้างระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนให้เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็น

ความคืบหน้า การเก็บกลับบรรจุภัณฑ์ใช้แล้ว

ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่มีมากกว่าหมื่นรายในประเทศ ที่ต้องเดินหน้าไปในทิศทางเดียวกัน เป็นที่มาของการจัดตั้ง "PRO-Thailand Network" ทำหน้าที่ช่วยผู้ผลิตรับมือกับข้อบ ริหารข้อมูล เก็บรวบรวม คัดแยก ส่งต่อ และสุดท้ายในเรื่องของการรีไซเคิล

"วิภาวรรณ ทศนปรีชาชัย" ผู้จัดการอาวุโสฝ่ายบรรษัทสัมพันธ์ บริษัท ชันโฮรี เบปซีโคเบเวอเรจ (ประเทศไทย) จำกัด หนึ่งในตัวแทน PRO-Thailand Network เผยว่า PRO เกิดจากการรวมตัวของภาคเอกชน ตั้งแต่ปี 2563 ทั้งหมด 7 บริษัทที่มีนโยบายด้านความยั่งยืนระดับโลก เบื้องต้นเน้นใน 3 บรรษัทที่สมาชิกใช้และผู้บริโภคใช้ได้แก่ บรรษัท PET กล่องเครื่องดื่ม UBC และ ถุงบรรษัทชนิดอ่อน MLP

โดยทำงานผ่าน 3 Category คือ **Category A** กลยุทธ์ที่จะดึงบรรษัทที่กลับเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล โดยทำงานร่วมกับโรงงานรีไซเคิลที่เข้าร่วมโครงการสร้างมูลค่าให้บรรษัทที่ใช้แล้ว ดึงเข้าสู่ระบบให้มากขึ้น, **Category B** การผลักดันความช่วยเหลือ เช่น การสนับสนุนอุปกรณ์ช่วยสำหรับโรงงานรีไซเคิล สื่อสารประชาสัมพันธ์ทำงานร่วมกับสมาคมชาเลนจ์ ร้านรับซื้อของเก่า เป็นต้น และ **Category C** เป็นการสื่อสารไปสู่ผู้บริโภค ให้เกิดความตระหนักรู้ และมีส่วนร่วมในการผลักดัน

"เป้าหมายขนาดเล็ก คือ เพิ่มการจัดเก็บบรรษัทที่ใช้แล้วกลับเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล ขณะที่เป้าหมายใหญ่ คือ การจัดการบรรษัทที่ยั่งยืน โดยใช้หลักการของ EPR ทั้งนี้ ระยะเวลา 3 ปี เราอยากให้มีสมาชิกในภาคอุตสาหกรรมเพิ่มมากขึ้น การทำงานร่วมกับภาครัฐในการพัฒนากฎหมาย EPR ให้สามารถใช้ได้จริง ขณะที่

เป้าหมายระยะยาว คือ อยากให้โมเดลของ PRO-Thailand เป็นโมเดลที่ใช้งานจริงในระดับประเทศต่อไป"

ความท้าทายของภาคเอกชน

"ปริญญญา ศิลสุภค" ผู้อำนวยการฝ่ายความยั่งยืน บริษัท เต็ดตรา แพ้ค (ประเทศไทย) จำกัด หนึ่งในตัวแทน PRO-Thailand Network กล่าวเพิ่มเติมถึงความท้าทายของภาคเอกชนว่า เรามีวัตถุประสงค์หลักคล้ายกัน แต่หากมองในรายละเอียดอาจมีความแตกต่างกัน และระดับความพร้อมของบรรษัทแต่ละประเภท ซึ่งบรรษัท PET ก่อนข้างมีความสมบูรณ์ในความพร้อมของห่วงโซ่ ขณะที่ กล่องเครื่องดื่ม มีโรงงานรีไซเคิลแล้ว แต่การจัดเก็บและเพิ่มมูลค่าปลายทางยังไม่สมบูรณ์ ส่วนถุงบรรษัทชนิดอ่อน ไม่มีโรงงานรีไซเคิล

"หากไม่มีหน่วยงานกลางที่คอยดูบริบทของประเทศไทยจะขับเคลื่อนไปคนละทิศทาง ดังนั้น การทำงานร่วมกันทำให้เราเห็นภาพที่ชัดเจน การทำงานในกรอบ PRO-Thailand เรากำลังพัฒนาให้เกิดห่วงโซ่ การนำวัสดุกลับมารีไซเคิลได้อย่างสมบูรณ์ในอนาคต พยายามสร้างห่วงโซ่ให้ยั่งยืน เชื่อว่าการทำงานร่วมกันของภาคเอกชน จะเป็นจุดเปลี่ยนที่ทำให้เศรษฐกิจหมุนเวียนเป็นไปได้ อย่างยั่งยืนในประเทศไทย"